

Selâm Allah'ın isimlerindedir

Osman Bey: “Selâm nedir? Ne değildir? Ehemmiyeti ve fazileti nedir? ‘İlk selâm vermeyen ile konuşmayın’ tarzında hadisler var mıdır? Varsa açıklar mısınız?”

Selâm Allah'ın isimlerindedir. Kullarını tehlikelerden sâlim kılan, mahlûkatına esenlik ve selâmet veren Allahü Zülcelâl (cc), Selâm'dır. Cenâb-ı Hakk'ın Kendi Zât-ı Akdes'i her türlü eksikliklerden ve noksanlıklardan sâlim ve münezzehtir.

Ebû Hüreyre'nin (ra) Peygamber Efendimizden (asm) rivâyet ettiği Selâm ismi1 Kur'ân'da da geçer. Cenâb-ı Hak şöyle buyurur: “O Allah ki, Kendisinden başka İlâh yoktur. Melik'tir, Kuddûs'tür, Selâm'dır.” 2

Bizler her namazdan; sağımızdaki ve solumuzdaki insanlara, cinlere ve meleklerle selâm vererek çıkarız; selâmdan hemen sonra da Allah'ın Selâm olduğunu dile getiririz, gerçek selâmın, huzurun ve esenliğin Allah'tan geldiğini zikrederiz. Yani “Allahümme ente's-Selâmü ve minke's-Selâm.....” deriz ki, bu sünnettir.

Eğer içimizde bir yaşama neş'esi varsa, eğer hayattan huzur bulabiliyorsak, eğer yeri geldiğinde dağ gibi acılara sabredebiliyorsak, eğer yüzümüzden gülücükler eksik olmuyorsa bütün bunlar Allah'ın “Selâm” isminin üzerimizdeki hâkimiyetinden ve tasarrufundandır. Bedüzzaman'a göre, fırtınalı dünya yüzünün tahrîbâtından ve yıkımından hiçbir şeyini kurtaramayan ve her bir şeyini kaybedip elinden çıkararak insan, bâkî bir esenlik, selâmet ve huzur aramakta; aradığı huzuru da Kur'ân'da bulmaktadır. Çünkü Kur'ân, malını ve nefsinin Allah için harcayan her insanın “dârü's-Selâm” olan ebedî Cennete kavuşacağını müjdelemektedir.3 Bâkî yolunda sarf edilen geçici ömürler, bâkî bir ömre inkılâb etmektedir.4

Kur'ân, Cennete giren insanlara Rabb-i Rahîm'den “selâm” geleceğini ve onları eşsiz bir huzur ve esenliğe sevk edeceğini bildirir.5 Esasen Cennet dârü's-Selâm'dır, yani selâm yurdudur.

Bir sevdiğimizle karşılaştığımızda ona en güzel duâmız, Allah'ın selâmının, huzur ve esenliğinin üzerine olmasını dilememizdir. Ki bunu “Esselâmü Aleyküm” diyerek yaparız. “Esselâmü Aleyküm” kelimesi bu dilek ve duâmızı dört dörtlük karşılamaktadır. Peygamber Efendimiz (asm) bize, Cennettekilerin de,

dünyadakilerin de selâmlarının “Esselâmü Aleyküm” ibâresi olduğunu bildirmiştir ki, Allah’ın “Selâm” isminin tasarrufunu üzerimize istemekten daha tabîi ve fitrî bir duâ ve selâmlaşma ifâdesi düşünülemez.

Hazret-i Âdem (as) yaratılıp Cennete konulduğunda Cenâb-ı Hak şöyle buyurdu: “Meleklerden oturmakta olan şu topluluğa var da onlara selâm ver. Selâmını nasıl alacaklarını iyi dinle. Çünkü onların selâmı alış biçimleri senin ve neslinin selâmlaşma biçiminiz olacaktır.”

Hazret-i Âdem (as) melekler topluluğuna yaklaştı ve:

“Esselâmü Aleyküm” dedi. Melekler:

“Esselâmü Aleyke ve Rahmetullah” dediler.⁶

Peygamber Efendimiz (asm) Mi’rac’a çıktığında Cenâb-ı Hak ile selâmlaşmaları da aynı mübârek lâfızlarla oldu: Peygamber Efendimizin (asm) varlıkların tahiyat ve salâvâtlarını bildirmesi üzerine Cenâb-ı Hak:

“Esselâmü Aleyke eyyühe’n-Nebiyü ve Rahmetullahi ve berekâtüh.” buyurdu.

Peygamber Efendimiz de (asm) Allah’ın selâmını:

“Esselâmü Aleynâ ve alâ ibâdillahi’s-sâlihîn.” diyerek aldı.⁷

Allah Resûlü (asm) selâmı aramızda yaygınlaştırmamız gerektiğini⁸, Allah’ın rızâsının ve rahmetinin selâmı ilk veren üzerinde bulunduğunu⁹, bineklinin yürüyene, yürüyenin oturana, azın çoğa, küçüğün büyüğe selâm vermekle mükellef olduğunu¹⁰ kaydeder. Ashab-ı Kiram da çarşıda hiç işleri olmadığı halde, sırf selâmlaşmak ve Allah’ın rahmeti ve selâmı duâsına mazhar olmak için çarşıya çıkarlar ve selâmlaşırlardı.¹¹

Selâm ile Müslüman’ı Allah’ın vereceği huzur ve saadete havâle etmiş olmaktayız ki, bir Müslüman hakkında bundan daha büyük “duâ” düşünülemez.

Bu mânevî faydaları sağlamak için ise ancak “Esselâmü Aleyküm” veya “Selâmün Aleyküm” ibâresiyle selâm verilmeli ve “Ve aleykümü’s-Selâm” veya “Ve aleykümü’s-Selâmü ve rahmetullahi ve berekâtüh” ibâreleriyle selâm alınmalıdır.

Sünnet olan budur.

Dipnotlar:

1- Tirmizî, Daavât, 86.

2- Haşr Sûresi, 59/23.

3- Tevbe Sûresi, 9/111; Yâsin Sûresi, 36/58.

4- Sözlür, s. 31, 32.

5- Yâsîn Sûresi, 36/58.

- 6- Rıyâzu's-Sâlihîn, 843.
- 7- Şuâlar, s. 87.
- 8- Rıyâzu's-Sâlihîn, 845, 846.
- 9- Rıyâzu's-Sâlihîn, 855.
- 10- Rıyâzu's-Sâlihîn, 854
- 11- Rıyâzu's-Sâlihîn, 847